

Piirustuspaperi. Käytä sellaista paperia, joka sinusta tuntuu parhaalta piirtää ja joka on sopivan vahvuinen. Grammamäärien ohjearvona voisi pitää 90–200 g/m². Liian ohut paperi rikkoutuu helposti, liian paksua on vaikea käsitellä, eikä sitä voi käyttää valopöydällä. Paperin opasiteetti eli läpinäkyvyys valikoituu näin työtavan mukaan. Pyri käyttämään sellaista paperia, jota valmistetaan jatkuvasti. On harmi, jos olet juuri oppinut työskentelemään jollakin tietyllä paperilaadulla ja sen maahantuonti tai valmistus lopetetaan.

Sarjakuvasivu luonnostellaan **lyijykynällä**. Tutki, mikä lyijynkovuus sopii parhaiten työtapaasi. Myös lyijytäyttekynä käy mainiosti luonnosteluun.

Pyyhekumi ja teroitin käytettäessä puuvartisia lyijykyniä ovat tärkeitä.

Viivainta ja harppia käytetään apuna luonnostelussa, mutta usein piirtäjät vetävät lopullisen tussiviivan vapaalla kädellä lyijykynälinjaa mukaillen. Näin viivasta saadaan elävämpi.

Sarjakuvan lopullinen piirtäminen tapahtuu tussiterällä, siveltimellä ja huopakynillä. Terällä ja siveltimellä päästään parhaimpaan lopputulokseen, elävimpään viivaan.

Tussiteriä on olemassa kymmeniä erilaisia, kannattaa kokeilla ja valita sellainen, joka tottelee parhaiten kättä ja liukuu sujuvasti valitulla paperilla.

Siveltimen tulee olla kärkisivellin. Tässäkin kokeilu on paras tapa. Itse käytän tussipiirtämiseen ohuita siveltimiä, 2/0 koosta 1 ja 2 kokoihin.

Huopakynät ovat helppokäyttöisiä ja niillä saa hyvää jälkeä. Ne ovat kuitenkin kalliita ja kuluvat piirrettäessä nopeasti. Käytä ohuita 0,1–0,5-kokoisia kyniä tussaanemiseen ja paksuja kyniä mustien pintojen täyttöön.

Siveltimien ja tussiterien kanssa käytetään **irtotussia**. Se on vesiohenteista piirustustussia (Indian Ink). Ohuita 0-sarjan siveltimiä käytettäessä tussia kannattaa ohentaa vedellä ja valita pinnoitettu paperi, joka ei ime liikaa tussia. Näin jälki säilyy tarpeeksi mustana.

Valkoinen peiteväri on hyvä apu pienten virheiden korjaamiseen ja valkoisten viivojen tai tekstin piirtämiseen mustalle pinnalle.

Sivellinkynä eli brushpen, patruunakäyttöinen sivellinkynä. Terä toimii kärkisiveltimen tapaan, joten samalla kynällä voi piirtää eri vahvuista viivaa. Osassa sivellinkynistä on vedenpitävä muste, näin ruudut on mahdollista värittää piirtämisen jälkeen vesiväreillä tussiviivoja sotkematta.

